

מסורת הש"ס

(א) תוספתא ז"מ פ"א לעיל מ: קדושין סה: ז"מ ג:א: (ב) שנת יח. עירובין כ" ז"מ לה. גכ.א. (ג) לעיל ט: וט"ז. (ד) לעיל ז: ג. קדושין סו. (ה) ויבמות פסח. (ו) וי"ב קלד: (ז) תולין י"ג. עירובין לא: מיר. י. ע"ש. (י) כפ"א נוסף: ולא בקריעה. (יא) וי"ל אלעזר. (יב) פ"י שעדיין לא פ"י אח"ה למעלה ואח"ה לעולה.



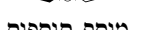
גליון הש"ס

תר"ה אסור בכל הנשים וכו' דאין זה חוקה בבורה. ע"י לקמן סה ע"א מ"ה"ה התקבל:



מוסף רש"י

הודאת בעל דין כמאה עדים דמי. צריכתא היא בתוספתא דז"מ צ"י ראשון (ז"מ ג:) דכתיב (שמות כב) אשר יאמר כי הוא ז', הרי שמע על מקלט הודאתא (קדושין סה). מירד"י גבי הדרי תניא. מלא מלא ר' חייא ומלא מלא ר' אשע"י (שבת יח.). ואין דבר שבערה פחות משנים. אין דבר עושה ראי' להטוי נפחות משנים, דליף דבר דבר ממון, כמיט' הכל יומא' זה ערות דבר, וכמי' הם על פ' שנים עדים יקום דבר (ועיל ב.). חזקה שליח עושה שליחותו כל השלשון ששין שלמותן ומתקנין להו כן, מאחר שנתלכו בשליחותן (חורין ב.). צא וקדש לי אשה שהם. של פירש לו כחזו עיי' אהם. אשה (נדר יב.). אסור בכל הנשים שבעולם חזקה שליח עושה שליחותו. והלן וקדש לו אשה, וסין של פירש לו ה' מייחיו קדש לה ולא דע' ר' חייא קדש לו, וא' הד' אותו אשה ונסי' איתמא' דלמא זו היא אמה או בתה א' אמותה של אמות האשה שקדש לו שלוה, והן טלן' אסורות לו כדמכר' הסם (ריש מו"ס ד"ה) התקש' את האשה אסור עליו שפע עריות



מוסף תוספות

א. במביא גט מברית הים. רשב"א. ב. דאינו חשוד לקבלה בירי פשים ומסתמא מסר לו גט כשר. מו"ס הל"ש. ג. דאינו יכול להתעכב עד שיתנו לה. רשב"א. ד. ומאי הימניה שירך והלא על העדים ספק. מרדכי. ה. דנכ"י הסו"ס צ"י דסמ' גנמי' ל"ק אלא נאמן משום מינו ול"צ אלו נאמן משום דלתי מינו טוב. ולשון מו"ס הל"ש: ומקשה לר"י דאימא כיון דאחזקתו בבב"י אי בעיא לקותיה לא אמרינן וקמשה מהא דרש"ש נאמן אלא אפילו היכא דליכא מיגו נאמן שליש. ו. דשמא אינא רוצה לקלקל את עצמה. רשב"א. ז. וירוד שיש ביד השליח למסור לאשה ועיי' כן תלוי היא ותנשא וי' רשב"א. ח. לדריעה. מו"ס הל"ש. ט. לא מרענא הימנותיה דרש"ש. מו"ס הל"ש. י. ולא היה שליש מעולם. מו"ס הל"ש. יא. שירוד שתי שליש. מו"ס הל"ש. יב. כי הוי

או אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים ואחד. שליש שנעשה עד צו וצו מאטרף עמהם: גב' בעל אומר לפקדון. גט שנמון ציד שליש בעל אומר לפקדון נתמיו צידך ושליש אומר לגירושין נתמ' לי שהייתי שלוהה לקבלה ונתגרסה בקבלתי והאש' והאשה יחד צעיר:

דהא הימניה.

כשמסרו צידו:

דאיהיבי למחילה.

שאל מחלו מחול

הלכן שליש נאמן דכיון שהאמינו

ומסר צידו נתמלה בהצטחתו עליו

למחול על ממונו ולהאמין כל מה

שיאמר אבל צמילתא דאסורא אין

צידו להאמין: גיטי ממון. שאין

גט אלא לשון שטר: מידי גבי הדדי

תניא. וכן לגיטין וכן לשטרות דנימא

מדהא לשטרות דממון קמיימא לגיטי

נשים הני תרי תנאי ניניה ותרמייהו

בממון איירי: ואמאי. צעי עדים

כלל לא בקבלה^א ולא צמירה אלא

בצמירתו בלצד להימניה דהא הימניה

בעל: מי קא נפיק גיטא ממוסי

ידיה. צפנינו להראותו לנו דניהמניה

הא קרעו ואע"פ שהקרעים צידו

בפנינו אין שליש אלא"כ השלישות צידו

דמיגו דל' צעי הוה עבד ציה מא'י

דקאמר נאמן נמי על אמירתו אבל

זה שקרעו אין צידו למוסרי ציה:

מינא אמרה קיבל למה לו לאתוי

עדים שראוהו מקבלו מיד הבעל הרי

הוא צידו צפנינו והא' ודאי קצליה:

רבי אלעזר היא. דאמר אין גט

כשר בלא עדי מסירה: **קרע למה**

לי כלומר למה לי למקרעה: **שע**

גורם השמד הוה. שגורו על

המלות: שלש גופיה לא מסימן

ואיני. כי אמרה משמיה מהימנא:

בעל אומר לגירושין. נתמתי לשליש

למוסרו לה: **גירסתי אס אשתי**

נאמן. דמה לו לשקר הרי צידו

לגרסה: **מי קאמר גירסתי** שלח

להולכה הוא דעבד: **ונימא דחוקה**

שליח כו'. כיון דבעל נאמן דמסריה

להא' על אמה או בתה א' אמות

שהשליח עושה שליחותו: **אסור**

בכל הנשים. שמא זו קרובה ארוסתו

שקדש לו שלוהו היא אלא"כ חור

שלוהו לומר לו פלונית קדשתי

לך או לא קדשתי לך שום אשה:

לחומר

האומר פרק ששי גיטין

סד.

בעל נאמן דאם איתא דלגירושין בו'. וא"ת א"כ מה הועילו תכמים דמקון לומר^א צפני נכתב וצפני נתחם משום דלי אמי בעל ומערער לא משגיחין ציה אכתי יערער שיאמר לפקדון נתמיו וא' דליכא עדים דיהציננה לגירושין הסם לא צעינן צפני נכתב^ב וי"ל דלא מהימן אלא בששלשמן צעיר דשייך האי טעמא דלדידה הוה יחיב לה וסא דפריך לרב חסדא ממתימתין לשמע דלרב הונא ניחא היינו משום דלדידה איכא לאוקמי בששלשמן צעיר וא"ת והנהו דמלכרי (לעיל דף י.) מערסא לערסא ומשכונה לשכונה דצעיר אחת מה הועילו תכמים בתקנתן וי"ל דצברי כרב חסדא דאמר שלש נאמן אפי' צעיר אחת אי נמי הסם איירי כשהבעל אומר כתצו ותנו והלן לדרכו^ג דליכא למימר דלדידה הוה יחיב לה:
שליש נאמן דאם איתא דהימניה. אפי' אומר הבעל שנתן לו צפני עדים^ד מ"מ סמך עליו דזימנין דמיימי עדים או אזלי למדינת הים דאין לפרש דנאמן השליש מטעם מיגו דל' צעי עבד ציה מא'י דקאמר שיכול למוסרו לאשה כדפי' בקונטרס בסמוך דל' דנלא שום מיגו הימנהו רבנן שלש כדמשמע בסוף זה צורר (פסהדרין דף לז.). גבי ההיא סבתא דאפקידו גצה שטרס ואמרה דפריע הוא והימנה רב נחמן בלא שום מיגו דכיון דאיתחוק צבד' אי צעי קלתיה לא ארמינן^ה ועוד אי חשיב מיגו לא הוה פליג רב הונא דאיכא דליכא מיגו מודה כלאמריה בסמוך ומודה רב הונא דלי ארמינה קמי ידי כו' אלא לא חשיב מיגו דהא אין ציד השליח למוסרו לאשה דשמא האשה לא תתמלה לקבל הגט כיון דבעלה אומר לפקדון^ו לכן נראה לפרש דהא הימניה כיון שמסר צידו על דעת כן מסר לו שהיא לגירושין אס' יאמר לגירושין אפי' שהוא משקר ולפי זה והימנינן לה' שליש אפילו בדנדרים העשויים להשאל ולהשכיר היכא דלא אמר בתורת שאילה אלא אומר בפקדון יהצי' ניהליה: **מתירב ר' אבא הורדתא בעל דין כמאה עדים דמי ושליש**

נאמן. משמע דנאמן אפילו כולן צעיר אחת אע"ג דליכא למימר דאס איתא דלאו לפקדון יציה^ז הוה יחיב לה^ח: **שלאני ממון דאיתיהיב לציחיה.** כיון שהאמינו ומסר צידו נתמלה בהצטחתו עליו למחול על ממונו ולהאמין על כל מה שיהאמר אפי' ישקר שהאמינו להאפקידו ממונו אפילו שלא כדן אבל צמילתא דאסורא אין צידו להאמינו ורב חסדא סבר דבגט נמי שלש נאמן דעל כן נתן לו ששקדו לגירושין אס' יאמר לגירושין כדפירשו: **ול'הימניה לשליש.** פ' אמאי צריך שנים שיאמרו בפנינו צפנינו קיבל אבל צריך לעולם שנים שלם צידו^י דהימניה הבעל ומסרו לו נאמן: **תינח בפנינו אמרה.** פירוש תינח דצדין צריך שנים שיאמרו בפנינו צפנינו קיבל אבל צריך לעולם שנים דיהי מ"מ למה לי בפנינו קיבל לא היה צריך אלא לעדים שראוהו צידו שלם^י: **רבי אעזרז היא דאמר עדי מסירה ברת.** ומיירי שאין העדים חתומין צו ולכן לא סגי צפה שראוהו צידו שלם כיון שלא ראו הקבלה אבל אס' עדים חתומין צו כשר^{יא} אפי' אין כחן עדי מסירה בפנינו דמתמחא נמסר צפני עדים ועשה דין כדאמרי' (לעיל דף לו.) אמר רבה אס' וכן לא צריכא אלא ר' אלעזר דאמר עדי מסירה כרתמי תיקנו דזימנין דמיימי סהדי או אזלי למדינת הים ולקבל בהמגרס (דף פו.). בצמילתיה דרבי^{יב} אלעזר גופיה אין העדים חותמין על הגט אלא מפני תיקון העולם^{יג}: **אסור בב' הנשים שבעו"פ.** אבל לכל אדם אין לאסור לקדש ולחוש שמא זאת היא שקדש השליח דאס איתא דנתקדשה לא היתה חוזרת ומתקדשת אבל האי אסור לקדש שמא שלוהו קידש לו אחת מקרובותיה כגון אמה ואס אמה וסיואל צנן ואפי' באות כל הקרובות ואמרו שלא נתקדשו לא סמכינן אדיצבורא בעלמא ואס תאמר יתומה קטנה תיאסר לכל אדם שמא אציה קדשה לזה השליח^{יד} ונראה דקנסא בעלמא הוא דקנסין ליה שזוה לקדש סתם^י ולא חשש על עצמו שלא יצא לידי תקלה אבל מן הדין מותר בכל הנשים^ט דאין זה חוקה גמורה דאניה צידו להתקדש שמא לא תתמלה ועוד דאלוין בתר רובא ונ"מ מוכיח שפיר דחוקה שליח עושה שליחותו ולי לאו הכי לא הוה ראי' לקנוס כחן והא' דפריך עלה צנויר צב"ז^{טז} (דף יג.) מפרין צ' סתומה שפרס אחד מהם לאורי העולם יקח ווג לשני ואילו שאר קינין בעלמא מיתקנין^{יז} לדריעה קנסא בעלמא מן שפיר דהתם נמי הוה לן למקטניה על שלם מזהר שלא יפרח וממה דשאר קינין בעלמא מיתקנין^{יח} לדריעה פריך^{יט} והא' דמשני אמינא לך אנה אשה דלא ייידא לאו משום דתיחשב כקצועה שלא תתבטל בצרצ^י דצדצר המתערב ואינו ניכר לא ארמינן דליהוי קצוע דידיה כמתלה על מתלה אלא כלומר מחמת קציעותא קנסיןן טפי מבגול. ^{נוע"ע מו"ס נזיר יג. ד"ה אסור:}

הני

שליח נאמן דהא הימניה פ' בשליח שמינתו האשה לקבלה מיירי והשליח והאשה יחד הם בעיי ומשום הכי פליג רב חסדא ואמר דשליח נאמן שאין ביד הבעל לבטל אותה השליחות וכיון שהגט יוצא מתחת ידו אמר רב חסדא דשליח נאמן אבל בשליח להולכה א"א לומר דשליח נאמן שהרי הבעל יכול לבטלו ואין לך בטול גדול מזה כשאומר לו לפקדון נתתיו לך. ואם תאמר אין זה בטול גמור אלא גלוי דעתא בעלמא וכבר קי"ל כאבי דאמר (לעיל לה.) גלוי דעתא בביטא לאו מילתא היא ולא בטיל עד דמבטלי ליה בפירוש ויאמר לו אי אפשי בשליחותך (והגט) [והכא] לא בטלו בפירוש אלא אמר בפקדון נתתיו לך לא בטיל והשליח נאמן ואם יתנו לאשה היא מגורשת זה לא יתכן דנהי דאין זה בטול גמור כיון שיכול לבטלו ביטול גמור יהא נאמן לומר לפקדון נתתיו לך ע"י גמז דאי בעי מבטל ליה ואמר ליה אי אפשי בשליחותך לא אמר נמי לפקדון יבתיח יתלך יתא נאמן ואין לומר דלית ליה רב חסדא מיגו דאי קיי בפ' האשה שנתאלמנה (תבוכותו כב.) דאמרי' מיגו מדאורייתא ומסברא ויולכך אין לפרש מחלוקתאם אלא בשליח לקבלה ואתבנין עליה דרב חסדא כמאי דנתן האשה שאמרה

בלא עדים: הדר מקשה ליה תינח אמרה קבל למה לי פ' נהי דבעי' עדים שאמרה לו האשה ומינתו שליח עדים שקבל הגט למה לי כיון שהגט יוצא מתחת ידו היא השליח נאמן כדאמר רב חסדא ומשני רבא ר' אלעזר היא דאמר עדי מסירה ברתמי פ' ואפילו אם נתנו יוצא מתחת יד האשה צריכה להביא עידי מסירה כ"ש מיד השליח וכי פליגי רב הונא ורב חסדא אליבא דר' מאיר דלא בעי עידי מסירה ואילו נפיק הגט מתחת יד האשה נאמנת לומר לגירושין נתנו לי ואניה צריכה עידי מסירה וכשיוצא מתחת יד השליח פליגי רב הונא ורב חסדא דרב הונא סבר אפי' לר' מאיר בעל נאמן ורב חסדא סבר אליבא דר' מאיר השליח נאמן שכן נאמן השליח כמו האשה ובעי תלמודא קרע למה לי פ' מה צורך לשליח לקרועו ואחר ר' יהודה בשעת

עין משפט

נר מצוה

יח א מיי פ"ב מהל'

גירושין הלכה יא סגמ

עשין נ טושי"ע ח"א ע"י

קמא סעי' נה:

יב ב מיי פ"ו מהל' טוען

הל"א טושי"ע ח"א ע"י

פא סעי' ח:

ב ג מיי פט"ו מהל' מלה

הלכה ח סגמ עשין דז

טושי"ע ח"א ע"י נ טעף א:

כא ד טושי"ע ח"א ע"י

קמא סעי' נה:

כב ה מיי פ"ב מהל'

גירושין הלכה יב סגמ

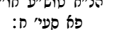
עשין נ טושי"ע שס סעי' נו:

כג ו מיי פ"ט מהל' אשות

הל"ו סגמ עשין מח

טושי"ע ח"א ע"י לה סעי'

יח:



פסקי רי"ד

שיאמרו בפנינו קבל וקדע ואפילו הם הראשונים והם האחרונים או א' מן הראשונים ואחד מן האחרונים וא' מצטרף עמהם פ' האשה שאמרה התקבל לי גיטי והוא חזר ואמר בקבלתי צריכה להביא לפנינו שני כותי עדים שנים שיאמרו בפנינו אמרה לו לקבלו ושנים שיאמרו קבלו וקדעו ולקמן מפרש למה לי לקרעו: ואפילו הם הראשונים שאמרה בפניהם לקבל לה הם עצמם מעידים שראו שקבלו או מן הראשונים ואחד מן האחרונים וא' שלישי שנעשה עד צו וצו מצטרף עמהם ואע"י דשליח להולכה אינו צריך עדים שהבעל עשאו שליח הוא נאמן מפני שהגט שבידו מוכיח אבל שליח לקבלה שאין דבר מוכיח בידו צריך עדים ואילו היו שנים אין צריכין עדים אלא הם נאמנים לומר שהאשה עשאנו שלוחים לקבלה שהשנים נאמנים לכל דבר וגיל' שגם שליח של קידושין צריך עדים היאך מינה השליח לקדש בפניהם שע"פ שמוליך הקידושין בידו (מאלן ג"מ"א) [אין] מוכיח שהבעל נתנו לו ולא דמי לגט שכותב בו אגא פלוני בר פלוני מעיר פלוני פטורתי פלונית בת פלונית שזו ודאי היא הוכחה גדולה שהבעל מסרו ולא חיישי' שמא לפקדון נתנו לו או מצאו בשוק אלא כיון שהוא מוחזק בו ויוצא מידו נאמן הוא לומר שהבעל נתנו לו וה"ה בשליח קידושין אם היה מקדשה בשטר אבל בספק צריך עדים שמינתו שליח בפניהם ומאי דאמרי' בריש פ' האשה מקדש קדושין (גז.) ושיחשיליה בעשר עד ובשליח וע"א מתקדשת האשה כגון שיש עדים שהוא שליח וה"ה הכי נמי שליח להולכה דגט כיון שהוא נאמן בלא עדים מתקדש בבב"י עם ע"א בנותנת גט ליד אסירה לר' אלעזר דבטי עידי מסירה ואם היו שני שלוחים בקדושין אין צריכים מפני שהן שנים והם שותפים וגם לא עידי מסירה אלא הן הן שלוחיו וכן הן עידי כדאמרי' התם: יאמר בעל אומר לפקדון ושליח אומר לגירושין מי נאמן רב הונא אמר בעל נאמן ורב חסדא אמר שליח נאמן רב הונא [אמר] בעל נאמן אם איתא דלגירושין יתיב ניהליה לדרידה הוה יחיב לה רב חסדא אמר